

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

14 iulie 2022*

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 – Sisteme din domeniul calității produselor agricole și alimentare – Articolul 13 – Utilizarea denumirii de origine protejate (DOP) «Feta» pentru a desemna brânză produsă în Danemarca și destinată exportului către țări terțe – Articolul 4 alineatul (3) TUE – Principiul cooperării loiale”

În cauza C-159/20,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă la 8 aprilie 2020,

Comisia Europeană, reprezentată de M. Konstantinidis, I. Naglis și U. Nielsen, în calitate de agenți,

reclamantă,

susținută de:

Republica Elenă, reprezentată de E.-E. Krompa, E. Leftheriotou, E. Tsaousi și A.-E. Vasilopoulou, în calitate de agenți,

Republica Cipru, reprezentată de V. Christoforou și E. Zachariadou, în calitate de agenți,

interveniente,

împotriva

Regatului Danemarcei, reprezentat de M. P. Brøchner Jespersen, J. Nymann-Lindegren, V. Pasternak Jørgensen, M. Søndahl Wolff și L. Teilgård, în calitate de agenți,

pârât,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, și domniile I. Jarukaitis (raportor), M. Ilešič, D. Gratsias și Z. Csehi, judecători,

avocat general: doamna T. Ćapeta,

* Limba de procedură: daneza.

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatei generale în ședința din 17 martie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită Curții să constate că, prin faptul că nu a prevenit și oprit utilizarea denumirii „Feta” de către producătorii de lactate danezi pentru a desemna brânză care nu respectă caietul de sarcini publicat în Regulamentul (CE) nr. 1829/2002 al Comisiei din 14 octombrie 2002 de modificare a anexei la Regulamentul (CE) nr. 1107/96 privind denumirea „Feta” (JO 2002, L 277, p. 10, Ediție specială, 03/vol. 44, p. 214), Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 13 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO 2012, L 343, p. 1).
- 2 În plus, Comisia solicită Curții să constate că, prin faptul că a permis producătorilor de lactate danezi să fabrice și să vândă imitații de feta, Regatul Danemarcei a încălcat articolul 4 alineatul (3) TUE coroborat cu articolul 1 alineatul (1) și cu articolul 4 din Regulamentul nr. 1151/2012.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 1829/2002

- 3 Prin intermediul Regulamentului nr. 1829/2002, denumirea „Feta” a fost înscrisă în registrul denumirilor de origine protejate (DOP) și al indicațiilor geografice protejate (IGP), ca DOP.

Regulamentul nr. 1151/2012

- 4 Considerentele (2), (3), (5), (18), (20) și (27) ale Regulamentului nr. 1151/2012 au următorul cuprins:
 - „(2) Cetățenii și consumatorii din Uniune solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole în Uniune. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește originea geografică a acestora.
 - (3) Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplătiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse, în condiții de concurență loială. De asemenea, aceasta presupune ca producătorii să își poată identifica în mod corect produsele pe piață.

[...]

- (5) Prioritățile politice Europa 2020, astfel cum sunt prezentate în Comunicarea Comisiei intitulată «Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii», includ obiectivul de a realiza o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare și obiectivul de a promova o economie cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, prin care să se asigure coeziunea socială și teritorială. Prin urmare, politica în domeniul calității produselor agricole ar trebui să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse ale lor care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale.

[...]

- (18) Obiectivele specifice ale protejării denumirilor de origine și a indicațiilor geografice asigură obținerea de către fermieri și producători a unui profit echitabil pentru calitățile și caracteristicile unui anumit produs sau ale metodei de producție a acestuia și furnizează informații clare privind produsele cu caracteristici specifice legate de originea geografică, permițând astfel consumatorilor să ia decizii mai informate legate de achiziție.

[...]

- (20) Un cadru la nivelul Uniunii care protejează denumirile de origine și indicațiile geografice prin asigurarea includerii acestora într-un registru facilitează dezvoltarea respectivelor instrumente, deoarece abordarea mai uniformă rezultată asigură o concurență loială între producătorii de produse marcate cu astfel de mențiuni și sporește credibilitatea produselor în ochii consumatorilor. Ar trebui să se ia măsuri pentru dezvoltarea denumirilor de origine și a indicațiilor geografice la nivelul Uniunii și pentru a se promova stabilirea unor mecanisme de protecție a acestora în țările terțe în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) sau prin acorduri bilaterale sau multilaterale, contribuindu-se astfel la recunoașterea calității produselor și a modelului de producție al acestora ca un factor ce aduce valoare adăugată.

[...]

- (27) Uniunea negociază, împreună cu partenerii săi comerciali, acorduri internaționale, printre care acorduri care prevăd protecția denumirilor de origine și a indicațiilor geografice. Pentru a facilita informarea publicului în privința denumirilor astfel protejate și în special pentru a asigura protecția și controlul utilizării denumirilor respective, aceste denumiri pot fi introduse în registrul [DOP] și al [IGP]. Cu excepția cazului în care sunt identificate în mod specific ca denumiri de origine în astfel de acorduri internaționale, denumirile se introduc în registru ca [IGP].”

5 În titlul I din acest regulament, intitulat „Dispoziții generale”, figurează articolul 1, intitulat „Scop”, care are următorul cuprins:

„(1) Prezentul regulament are scopul de a-i ajuta pe producătorii de produse agricole și alimentare în vederea informării cumpărătorilor și consumatorilor cu privire la caracteristicile și proprietățile de producție agricolă ale produselor agricole și alimentare respective, asigurând astfel:

- (a) concurență loială pentru fermierii și producătorii de produse agricole și alimentare cu caracteristici și proprietăți care oferă valoare adăugată;
- (b) punerea la dispoziția consumatorilor de informații corecte referitoare la aceste produse;
- (c) respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și
- (d) integritatea pieței interne.

Măsurile prevăzute de prezentul regulament sunt destinate sprijinirii activităților agricole și de prelucrare, precum și a sistemelor agricole asociate produselor de înaltă calitate, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor politicii de dezvoltare rurală.

(2) Prezentul regulament stabilește «sisteme de calitate» care oferă baza identificării și, după caz, a protejării denumirilor și mențiunilor care, în special, indică sau descriu produse agricole cu:

- (a) caracteristici care oferă valoare adăugată sau
- (b) proprietăți care oferă valoare adăugată ca rezultat al metodelor agricole sau de prelucrare utilizate pentru producția acestora sau al locului de producere sau comercializare.”

6 În titlul II din regulamentul menționat, intitulat „[DOP] și [IGP]”, figurează articolul 4, intitulat „Obiectiv”, al cărui cuprins este următorul:

„Se instituie un sistem referitor la [DOP] și [IGP] care să-i ajute pe producătorii de produse legate de o zonă geografică prin:

- (a) asigurarea unui profit echitabil, adecvat în raport cu calitățile produselor lor;
- (b) asigurarea unei protecții uniforme a denumirilor, sub formă de drept de proprietate intelectuală pe teritoriul Uniunii;
- (c) informarea clară a consumatorilor în privința proprietăților produsului care oferă valoare adăugată.”

7 Articolul 12 din Regulamentul nr. 1151/2012, intitulat „Denumiri, simboluri și mențiuni”, prevede la alineatul (1):

„[DOP] și [IGP] pot fi utilizate de orice operator care comercializează un produs conform cu caietul de sarcini corespunzător.”

8 Articolul 13 din acest regulament, intitulat „ Protecție ”, prevede:

„(1) Denumirile înregistrate sunt protejate împotriva:

- (a) oricărei utilizări comerciale directe sau indirecte a unei denumiri înregistrate pentru produse care nu sunt acoperite de înregistrare, în cazul în care produsele respective sunt comparabile cu cele înregistrate sub denumirea respectivă sau în cazul în care printr-o astfel de utilizare se exploatează reputația denumirii protejate, inclusiv atunci când produsele respective sunt folosite ca ingrediente;
- (b) oricărei utilizări abuzive, imitări sau evocări, chiar dacă adevărata origine a produselor sau a serviciilor este indicată sau dacă denumirea protejată este tradusă sau însoțită de cuvinte precum «gen», «tip», «metodă», «așa cum se prepară la/in», «imitație» sau alte cuvinte similare, inclusiv atunci când produsele respective sunt folosite ca ingrediente;
- (c) oricărei mențiuni false sau înșelătoare privind proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care apare pe partea interioară sau exterioară a ambalajului, în materialul publicitar sau documentele referitoare la produsul în cauză, precum și împotriva ambalării produsului într-un ambalaj de natură să creeze o impresie eronată cu privire la originea acestuia;
- (d) oricărei alte practici care ar putea induce în eroare consumatorul cu privire la adevărata origine a produsului.

[...]

(3) Statele membre adoptă măsurile administrative și juridice [a se citi «judiciare»] corespunzătoare pentru a preveni sau opri utilizarea ilegală a [DOP] și a [IGP] menționate la alineatul (1) [a se citi «utilizarea ilegală menționată la alineatul (1) a [DOP] și a [IGP]»], produse sau comercializate în statul membru respectiv.

[...]”

9 Articolul 36 din regulamentul menționat, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale) (JO 2017, L 95, p. 1), prevede:

„Controalele oficiale efectuate în conformitate cu [Regulamentul 2017/625] privesc:

- (a) verificarea conformității unui produs cu caietul de sarcini corespunzător și

(b) supravegherea utilizării denumirilor înregistrate pentru a descrie produsele plasate pe piață, în conformitate cu articolul 13 în cazul denumirilor înregistrate în temeiul titlului II și în conformitate cu articolul 24 în cazul denumirilor înregistrate în temeiul titlului III.”

10 Potrivit articolului 37 alineatul (1) din același regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul 2017/625:

„În ceea ce privește [DOP], [IGP] și specialitățile tradiționale garantate care desemnează produse originare din Uniune, verificarea conformității cu specificațiile produselor înainte de introducerea produsului pe piață este efectuată de:

(a) autoritățile competente desemnate în conformitate cu articolul 4 din [Regulamentul 2017/625] sau

(b) organismele delegate astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 5 din [Regulamentul 2017/625].

[...]”

Regulamentul (UE) nr. 608/2013

11 Regulamentul (UE) nr. 608/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1383/2003 al Consiliului (JO 2013, L 181, p. 15) prevede la articolul 2:

„În sensul prezentului regulament:

1. «drept de proprietate intelectuală» înseamnă:

[...]

(d) o indicație geografică;

[...]

4. «indicație geografică» înseamnă:

(a) o [IGP] sau o [DOP] a produselor agricole și alimentare, astfel cum se prevede în [Regulamentul nr. 1151/2012];

[...]”

Procedura precontencioasă și procedura în fața Curții

12 Autoritățile elene au semnalat Comisiei că întreprinderi cu sediul în Danemarca exportau brânză către țări terțe sub denumirile „Feta”, „Feta daneză” și „brânză Feta daneză”, deși acest produs nu corespunde caietului de sarcini al DOP „Feta”.

- 13 În pofida cererilor autorităților elene, autoritățile daneze au refuzat să pună capăt acestei practici, considerând că ea nu era contrară dreptului Uniunii, întrucât, în opinia lor, Regulamentul nr. 1151/2012 se aplică numai produselor vândute pe teritoriul Uniunii și, prin urmare, nu interzice întreprinderilor daneze să utilizeze denumirea „Feta” pentru a desemna brânză daneză exportată către țări terțe în care această denumire nu este protejată.
- 14 La 26 ianuarie 2018, Comisia a adresat Regatului Danemarcei o scrisoare de punere în întârziere potrivit căreia acest stat membru, prin faptul că nu a prevenit sau oprit nelegalitatea reprezentată de practica menționată, nu respectă dreptul Uniunii, în special articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, și încalcă articolul 4 alineatul (3) TUE.
- 15 Întrucât Regatul Danemarcei a răspuns că nu împărtășea punctul de vedere al Comisiei, aceasta a emis, la 25 ianuarie 2019, un aviz motivat în care a solicitat statului membru în cauză să pună capăt acestei nelegalități și acestei încălcări.
- 16 Regatul Danemarcei a răspuns la acest aviz motivat printr-o scrisoare din 22 martie 2019 în care și-a menținut poziția.
- 17 Acestea sunt condițiile în care Comisia a decis să formuleze prezenta acțiune.
- 18 Prin Deciziile președintelui Curții din 8 și 18 septembrie 2020, au fost admise cererile de intervenție în susținerea concluziilor Comisiei formulate de Republica Elenă și Republica Cipru.

Cu privire la acțiune

- 19 Prin intermediul acțiunii, Comisia reproșează Regatului Danemarcei că nu și-a îndeplinit obligațiile care decurg din articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012 și că a încălcat principiul cooperării loiale consacrat la articolul 4 alineatul (3) TUE.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea obligațiilor care decurg din articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012

Argumentația părților

- 20 În susținerea acțiunii, Comisia arată că Regulamentul nr. 1151/2012 prevede o protecție extinsă a denumirilor înregistrate. Pentru a garanta comercializarea produselor agricole cu respectarea condițiilor unei concurențe loiale și a drepturilor de proprietate intelectuală, articolul 12 alineatul (1) din acesta ar conferi operatorilor un drept pozitiv de utilizare a unei denumiri înregistrate dacă produsele în cauză sunt conforme cu caietul de sarcini aplicabil. Articolul 13 alineatul (1) din acest regulament ar prevedea, la rândul său, o protecție „negativă”, definind condițiile în care utilizarea unei denumiri înregistrate este ilegală și, mai precis, interzicând expres producerea și vânzarea de produse contrafăcute, cu alte cuvinte de produse pentru care este utilizată o DOP sau o IGP, deși acestea nu sunt conforme cu caietul de sarcini aplicabil. Scopul acestei dispoziții ar fi acela de a proteja producătorii care au depus eforturi pentru a garanta calitățile așteptate ale produselor acoperite de o DOP sau o IGP.

- 21 În consecință, atunci când unele întreprinderi daneze utilizează DOP „Feta” pentru a desemna brânză produsă din lapte de vacă și în afara ariei geografice prevăzute de Regulamentul nr. 1829/2002, pe care o exportă către țări terțe, acestea ar încălca articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1151/2012.
- 22 Această concluzie ar fi conformă cu obiectivele definite la articolul 1 alineatul (1) și la articolul 4 din Regulamentul nr. 1151/2012, din care ar reieși că acesta urmărește să protejeze drepturile de proprietate intelectuală pe care le conferă denumirile înregistrate și să asigure că produsele care beneficiază de o astfel de protecție pot fi comercializate în condiții de concurență loială. Considerentele (3), (5) și (18) ale regulamentului menționat ar sublinia rolul fundamental al denumirilor înregistrate pentru a crea condițiile unei concurențe loiale între întreprinderile Uniunii, pentru a comunica în mod clar caracteristicile produselor de calitate cu scopul de a garanta că producătorii lor obțin un preț echitabil care acoperă cheltuielile lor de producție și pentru a evita o concurență neloială a întreprinderilor care utilizează în mod ilegal astfel de denumiri și aduc atingere reputației acestora, precum și valorii lor.
- 23 De aceea, ar fi indiferent dacă produsele care utilizează în mod ilegal DOP sunt comercializate în Uniune sau sunt exportate către țări terțe. Astfel, practica întreprinderilor daneze le-ar oferi acestora posibilitatea, cu încălcarea articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1151/2012, de a beneficia de avantaje necuvenite în detrimentul eforturilor depuse de agricultorii și de întreprinderile care produc feta autentică și ar îndeplini toate criteriile unei utilizări nelegale a unei denumiri înregistrate, și anume utilizarea comercială directă și exploatarea reputației DOP, utilizarea ilegală a DOP, precum și asemănarea dintre feta autentică și produsul în litigiu prin mențiunea înșelătoare privind proveniența produsului care figurează printre altele pe ambalaj.
- 24 În memoriul în replică, Comisia subliniază că această practică constituie o încălcare a unui drept de proprietate intelectuală protejat de Uniune și ai cărui titulari sunt agricultori din Uniune. Această încălcare ar avea loc pe teritoriul Uniunii, unde brânza etichetată ilegal ca fiind feta este fabricată de producători din Uniune. Aceasta ar crea o denaturare a concurenței între operatorii Uniunii și și-ar produce efectele negative pe teritoriul acesteia.
- 25 Prin urmare, prin faptul că s-a abținut să adopte măsuri administrative sau judiciare pentru a preveni sau a opri producerea pe teritoriul său și vânzarea de contrafaceri, astfel cum impune articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012, Regatul Danemarcei nu ar asigura o protecție uniformă a drepturilor de proprietate intelectuală, care constituie un obiectiv important al acestui regulament, după cum rezultă din articolul 4 din acesta și din alegerea articolului 118 TFUE ca temei juridic. Acesta ar perturba în mod grav buna funcționare a pieței interne și ar împiedica realizarea obiectivelor acestui regulament.
- 26 Republica Elenă, susținând poziția și concluziile Comisiei, arată în special că modul de redactare a articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012 este clar în măsura în care interzice contrafacerea produselor acoperite de o DOP, indiferent de destinația lor, întrucât niciun element din acest regulament nu face distincție între produsele destinate exportului către țări terțe și cele destinate pieței interne.
- 27 Aceasta subliniază că legiuitorul Uniunii a introdus dispoziția care figurează la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012, care nu avea echivalent în regulamentele anterioare, în scopul simplificării și consolidării regimului de protecție a DOP și a IGP, transferând statelor membre obligația de a adopta din oficiu măsurile necesare pentru a preveni sau a opri utilizarea neloială a DOP în ceea ce privește produsele care sunt fabricate sau

comercializate în statul membru respectiv. Astfel, această dispoziție ar face ca fiecare stat membru să fie responsabil de respectarea Regulamentului nr. 1151/2012 în statul membru respectiv și ar defini întinderea interdicției utilizării neloiale a DOP.

- 28 În plus, Regulamentul nr. 1151/2012 ar defini, la articolele 36 și 37, procedurile referitoare la controalele pe care trebuie să le efectueze autoritățile competente ale statelor membre pentru a verifica conformitatea unui produs cu caietul de sarcini corespunzător înainte de introducerea pe piață a produsului, ceea ce ar confirma că legiuitorul Uniunii nu avea nicio intenție de a exclude din domeniul de aplicare al acestui regulament produsele fabricate în Uniune și destinate introducerii pe piața unui stat terț. O altă interpretare ar face, de altfel, imposibil orice control.
- 29 Republica Elenă subliniază de asemenea că Regulamentul nr. 1151/2012 își definește în mod expres și cu claritate obiectivele la articolul 1 alineatul (1) și la articolul 4, din care ar rezulta că obiectivul acestui regulament este de a ajuta producătorii să obțină o remunerație echitabilă pentru eforturile depuse și pentru cheltuielile pe care le suportă pentru a garanta respectarea caietului de sarcini al produsului în ceea ce privește calitatea și că acest obiectiv este atins prin intermediul concurenței loiale între producători, al punerii la dispoziția consumatorilor de informații corecte și al respectării drepturilor de proprietate intelectuală.
- 30 Republica Cipru, susținând de asemenea poziția și concluziile Comisiei, arată în special că Regulamentul nr. 1151/2012 stabilește un sistem exhaustiv pentru protecția DOP și a IGP ca drepturi de proprietate intelectuală. Protecția acestor drepturi nu s-ar opri la frontierele pieței interne, după cum rezultă din natura unor astfel de drepturi, din dispozițiile acestui regulament, în special ale articolului 36, și din cele ale Regulamentului nr. 608/2013. Regatul Danemarcei ar fi astfel obligat să efectueze controale pe piața sa potrivit modalităților prevăzute de dreptul Uniunii, iar nu să favorizeze contrafacerea și comercializarea produselor contrafăcute precum „feta daneză”.
- 31 Potrivit acestui stat membru, producerea într-un stat membru și exportul de produse care poartă pe ambalajul lor mențiunea unei DOP căreia nu îi respectă caietul de sarcini intră sub incidența unei utilizări comerciale astfel cum este prevăzută la articolul 13 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1151/2012, efectuată pe teritoriul Uniunii. Or, din cuprinsul articolului 13 alineatul (3) din acest regulament ar reieși că statele membre sunt obligate să protejeze DOP împotriva practicilor definite la alineatul (1) al acestui articol nu numai în ceea ce privește comercializarea produselor în litigiu în statul membru respectiv, ci și în ceea ce privește producerea acestora. Afirmăția Regatului Danemarcei privind neaplicabilitatea teritorială a regulamentului menționat ar fi, așadar, lipsită de temei.
- 32 În plus, practica autorităților daneze ar fi contrară spiritului Regulamentului nr. 1151/2012 și protecției DOP înseși ca drept de proprietate intelectuală și ar afecta perspectivele de protecție internațională a DOP, ceea ce ar fi de asemenea contrar obiectivelor urmărite de acest regulament.
- 33 Regatul Danemarcei, care solicită respingerea acțiunii, se opune primului motiv al Comisiei, susținând că Regulamentul nr. 1151/2012 nu se aplică exporturilor către țări terțe.
- 34 Acesta afirmă, în primul rând, că modul de redactare a dispozițiilor Regulamentului nr. 1151/2012 nu permite să se stabilească dacă obligațiile statelor membre pe care le prevede acesta se aplică numai produselor introduse pe piața Uniunii sau dacă ele se extind la produsele destinate exportului către țările terțe, acest regulament neconținând nicio dispoziție care să menționeze exporturile respective.

- 35 În această privință, Regatul Danemarcei arată că, spre deosebire de Regulamentul nr. 1151/2012, alte regulamente care sunt strâns legate de acesta, precum Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului (JO 2014, L 84, p. 14), Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1576/89 al Consiliului (JO 2008, L 39, p. 16), precum și Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO 2013, L 347, p. 671) stipulează în mod expres că normele pe care le prevăd se aplică produselor fabricate în Uniune în vederea exportului, ceea ce ar constitui o indicație a faptului că legiuitorul Uniunii nu a considerat oportun să rețină o asemenea regulă prin adoptarea Regulamentului nr. 1151/2012.
- 36 În al doilea rând, din obiectivele Regulamentului nr. 1151/2012 ar reieși că acesta urmărește instituirea unui sistem de protecție în favoarea produselor puse în circulație pe piața internă. Astfel, ar rezulta cu claritate din cuprinsul articolului 1 alineatul (1) coroborat cu considerentul (2) al acestui regulament că articolul respectiv vizează cumpărătorii și consumatorii din Uniune. Acest lucru ar fi confirmat de articolul 1 alineatul (1) litera (d) din regulamentul menționat, din care ar reieși că informațiile cu privire la caracteristicile și proprietățile de producție agricolă ale produselor agricole și alimentare în cauză contribuie la asigurarea integrității pieței interne. Pe lângă limitarea domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012, acest articol 1 și indicațiile din preambulul regulamentului menționat ar arăta că obiectul protecției conferite de acesta sunt produsele puse în circulație pe piața internă. Acest lucru ar fi confirmat de asemenea de articolul 13 alineatul (1) litera (d) din regulamentul menționat, care prevede că denumirile înregistrate trebuie protejate împotriva oricărei alte practici care poate induce în eroare consumatorul, mai exact consumatorul din Uniune, cu privire la adevărata origine a produsului.
- 37 În plus, Regulamentul nr. 1151/2012 ar face o distincție clară între măsurile de protecție a DOP și IGP care pot fi aplicate la nivelul Uniunii și cele care trebuie aplicate pentru a garanta o protecție similară în țările terțe. În această privință, ar reieși din cuprinsul considerentului (20) al acestui regulament că o protecție comparabilă în țările terțe presupune stabilirea unor mecanisme în cadrul OMC sau acorduri bilaterale și multilaterale.
- 38 Potrivit Regatului Danemarcei, obiectivul Regulamentului nr. 1151/2012, care constă în asigurarea condițiilor de concurență loială producătorilor de produse care utilizează DOP sau IGP, nu ar permite extinderea protecției prevăzute de acest regulament la piețe externe Uniunii. Legătura dintre acest obiectiv și consumatorii Uniunii ar reieși în mod clar din considerentul (3) al regulamentului menționat, care ar arăta că mijlocul de a face astfel încât producătorii să fie răsplățiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse constă în a aplica pe produse indicații care să permită consumatorilor să le recunoască pe piață, „consumatorii” fiind înțeleși ca fiind consumatorii din Uniune, iar „piața”, ca fiind piața internă.
- 39 În al treilea rând, Regatul Danemarcei arată că Regulamentul nr. 1151/2012 nu abordează soarta rezervată DOP și IGP pentru produsele fabricate în Uniune, dar destinate a fi exportate către țări terțe, în condițiile în care, în cadrul lucrărilor pregătitoare ce au precedat adoptarea sa, pe de o parte, Comitetul Regiunilor recomandase adoptarea unor măsuri precise pentru a evita comercializarea în cadrul Uniunii sau exportul de produse a căror etichetare nu este conformă cu

legislația în materie de calitate aplicabilă produselor agricole din Uniune și, pe de altă parte, Parlamentul European propusese introducerea, la articolul 13, a unei dispoziții împuternicind Comisia să adopte acte delegate privind definirea acțiunilor care trebuie puse în aplicare de statele membre pentru a evita nu numai comerțul în cadrul Uniunii, ci și exportul către țări terțe de produse a căror etichetare nu este conformă cu regulamentul. Aceste împrejurări susțin, în opinia sa, o interpretare potrivit căreia domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012 se limitează la produsele puse în circulație pe piața internă, ceea ce evidențiază că legiuitorul Uniunii a renunțat să soluționeze în acest regulament problema privind soarta rezervată produselor fabricate în Uniune, dar destinate exportului către țări terțe.

- 40 De asemenea, interpretarea potrivit căreia obligația statelor membre de a preveni sau a opri utilizarea ilegală a DOP și a IGP nu se aplică produselor destinate exportului către țările terțe ar fi susținută de situația anterioară intrării în vigoare a Regulamentului nr. 1151/2012. Astfel, după cum ar fi constatat Curtea în Hotărârea din 4 decembrie 2019, *Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena* (C-432/18, EU:C:2019:1045, punctul 27), sistemul de protecție a IGP și a DOP ale produselor agricole și alimentare pe care îl prevedeau Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO 1992, L 208, p. 1) și Regulamentul (CE) nr. 510/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole (JO 2006, L 93, p. 12, Ediție specială, 03/vol. 71, p. 114) a fost preluat fără modificări de substanță la articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012.
- 41 În al patrulea și ultimul rând, principiul securității juridice s-ar opune unei interpretări extensive a articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012, întrucât legiuitorul Uniunii nu a prevăzut în mod expres în acest regulament că obligațiile statelor membre în temeiul acestuia se extind la produsele fabricate în Uniune, dar destinate comercializării în țări terțe.
- 42 În memoriul său în duplică, Regatul Danemarcei arată, în ceea ce privește modul de redactare a articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012, că împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia termenul „produse” care figurează în acesta arată că autoritățile daneze au obligația de a împiedica utilizarea DOP „Feta” încă din momentul în care este produsă brânza. El susține că această obligație se impune însă în cazul utilizării nelegale a unei denumiri protejate, situație care s-ar regăsi atunci când brânza este destinată a fi comercializată și consumată pe piața internă, însă nu atunci când acest sortiment de brânză este destinat exportului către o țară terță. Această concluzie ar fi confirmată de asemenea de obiectivul regulamentului menționat, astfel cum este definit la articolul 4 din acesta, care constă în asigurarea unei protecții uniforme a denumirilor, sub formă de drept de proprietate intelectuală „pe teritoriul Uniunii”.
- 43 Acest stat membru adaugă că protecția consumatorilor nu este, desigur, decât un scop printre mai multe obiective cu aceeași valoare, dar că protecția drepturilor de proprietate intelectuală nu constituie totuși obiectivul principal al acestui regulament. Faptul că acesta urmărește în special să asigure o astfel de protecție nu ar permite în sine să se concluzioneze că protecția respectivă se întinde dincolo de piața internă.

Aprecierea Curții

- 44 Prin intermediul primului motiv, Comisia reproșează în esență Regatului Danemarcei că nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor articolului 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, întrucât nu a adoptat măsurile adecvate pentru a preveni sau a opri utilizarea de

către producătorii de lactate danezi a denumirii „Feta” pentru a desemna brânză din lapte de vacă produsă pe teritoriul său și care nu corespunde, așadar, caietului de sarcini al DOP „Feta”, care este exportată către țări terțe.

- 45 Trebuie să se constate de la bun început că Regatul Danemarcei nu neagă practica pe care i-o reproșează în acest mod Comisia. Acest stat membru contestă totuși că practica respectivă constituie o neîndeplinire a obligațiilor care decurg din articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, pentru motivul că domeniul de aplicare al acestui regulament nu cuprinde produsele exportate către țări terțe, legiuitorul Uniunii neintenționând, în opinia sa, să extindă interdicția utilizării DOP pentru produse care nu corespund caietului de sarcini aplicabil, exportate către țări terțe atunci când Uniunea nu a încheiat un acord bilateral sau multilateral în materie de protecție a DOP.
- 46 Conform jurisprudenței constante a Curții, în vederea interpretării unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acestei dispoziții, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care ea face parte [Hotărârea din 19 mai 2022, Spetsializirana prokuratura (Proces al unei persoane acuzate care se sustrage), C-569/20, EU:C:2022:401, punctul 32 și jurisprudența citată].
- 47 În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare a articolului 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, din cuprinsul alineatului (1) litera (a) al acestuia reiese interzicerea „oricărei utilizări comerciale directe sau indirecte a unei denumiri înregistrate pentru produse care nu sunt acoperite de înregistrare, în cazul în care produsele respective sunt comparabile cu cele înregistrate sub denumirea respectivă sau în cazul în care printr-o astfel de utilizare se exploatează reputația denumirii protejate”. Din utilizarea termenilor „oricărei utilizări” rezultă că nu este exclusă din această interdicție utilizarea unei denumiri înregistrate pentru a desemna produse neacoperite de înregistrare care sunt fabricate în Uniune și destinate exportului către țări terțe.
- 48 În plus, articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012 impune statelor membre să adopte „măsurile administrative și juridice [a se citi «judiciare»] corespunzătoare pentru a preveni sau a opri utilizarea ilegală a [DOP] și a [IGP]] menționate la alineatul (1) [a se citi «utilizarea ilegală menționată la alineatul (1) a [DOP] și a [IGP]»], produse sau comercializate în statul membru respectiv”. Ultima conjuncție „sau” indică faptul că această obligație nu se aplică numai produselor comercializate pe teritoriul statului membru, ci și celor care sunt fabricate acolo. Acești termeni confirmă astfel că nu este exclusă de la interdicția prevăzută la articolul 13 alineatul (1) litera (a) din acest regulament utilizarea unei denumiri înregistrate pentru a desemna produse neacoperite de înregistrare ce sunt fabricate în Uniune și destinate exportului către țări terțe.
- 49 Or, în speță, nu se contestă că producătorii danezi efectuează o utilizare comercială directă, în sensul articolului 13 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1151/2012, a DOP „Feta” pentru a desemna un sortiment de brânză pe care îl fabrică pe teritoriul Regatului Danemarcei și care, prin urmare, nu face obiectul înregistrării acestei DOP și că autoritățile daneze nu adoptă nicio măsură administrativă sau judiciară pentru a preveni sau a opri această utilizare.
- 50 În ceea ce privește, în al doilea rând, contextul articolului 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, trebuie precizat că, după cum susține Comisia, acest regulament a fost adoptat în special în temeiul articolului 118 primul paragraf TFUE, care împuternicește Parlamentul European și

Consiliul să stabilească, în cadrul instituirii sau al funcționării pieței interne, măsurile referitoare la crearea de titluri europene pentru a asigura o protecție uniformă a drepturilor de proprietate intelectuală în Uniune.

- 51 Așadar, în calitate de drept de proprietate intelectuală, DOP și IGP sunt protejate prin Regulamentul nr. 1151/2012 și în special prin articolul 13 din acesta, după cum confirmă articolul 4 litera (b) din acest regulament, potrivit căruia se instituie un sistem referitor la DOP și IGP care să îi ajute pe producătorii de produse legate de o zonă geografică, prin asigurarea unei protecții uniforme a denumirilor, sub formă de drept de proprietate intelectuală pe teritoriul Uniunii. De altfel, după cum arată Republica Cipru, DOP și IGP intră sub incidența drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv în sensul Regulamentului nr. 608/2013, așa cum reiese din articolul 2 punctul 1 litera (d) și din articolul 2 punctul 4 litera (a) din acesta.
- 52 Or, utilizarea unei DOP sau a unei IGP pentru a desemna un produs fabricat pe teritoriul Uniunii care nu corespunde caietului de sarcini aplicabil aduce atingere în Uniune dreptului de proprietate intelectuală constituit de această DOP sau de această IGP, chiar dacă produsul respectiv este destinat exportului către țări terțe.
- 53 Pe de altă parte, în ceea ce privește de asemenea contextul articolului 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, trebuie subliniat că articolele 36 și 37 din acesta, astfel cum au fost modificate prin Regulamentul 2017/625, impun printre altele statelor membre să asigure pe teritoriul lor verificarea conformității produsului cu caietul de sarcini corespunzător, aceasta înainte de introducerea sa pe piață. Dispozițiile respective, în măsura în care nu exclud de la această verificare produsele destinate exportului, confirmă că obligația statelor membre, prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din acest regulament, de a adopta măsurile administrative și judiciare corespunzătoare pentru a preveni sau a opri utilizarea ilegală a DOP și a IGP se aplică inclusiv unor astfel de produse.
- 54 În al treilea rând, în ceea ce privește obiectivele urmărite de Regulamentul nr. 1151/2012, trebuie observat că ele sunt clar definite la articolele 1 și 4 din acesta. Potrivit primei dispoziții, regulamentul menționat are scopul de a-i ajuta pe producătorii de produse agricole și alimentare în vederea informării cumpărătorilor și a consumatorilor cu privire la caracteristicile și proprietățile de producție agricolă ale produselor agricole și alimentare respective, asigurând astfel concurență loială pentru fermierii și pentru producătorii de produse agricole și alimentare cu caracteristici și proprietăți care oferă valoare adăugată, punerea la dispoziția consumatorilor de informații corecte referitoare la aceste produse, respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și integritatea pieței interne. Mai precis, în ceea ce privește DOP și IGP, obiectivul este, potrivit celei de a doua dispoziții, să îi ajute pe producătorii de produse legate de o zonă geografică prin asigurarea unui profit echitabil, adecvat în raport cu calitățile produselor lor, asigurarea unei protecții uniforme a denumirilor, sub formă de drept de proprietate intelectuală pe teritoriul Uniunii și informarea clară a consumatorilor în privința proprietăților produsului care oferă valoare adăugată.
- 55 Considerentul (18) al Regulamentului nr. 1151/2012 precizează de asemenea că obiectivele specifice ale protejării DOP și a IGP asigură obținerea de către fermieri și producători a unui profit echitabil pentru calitățile și caracteristicile unui anumit produs sau ale metodei de producție a acestuia și furnizează informații clare privind produsele cu caracteristici specifice legate de originea geografică, permițând astfel consumatorilor să ia decizii mai informate legate de achiziție.

- 56 Pe de altă parte, reiese din jurisprudența Curții că sistemul de protecție a DOP și a IGP urmărește în esență să garanteze consumatorilor că produsele agricole care beneficiază de o denumire înregistrată prezintă, datorită provenienței lor dintr-o anumită zonă geografică, anumite caracteristici specifice și, prin urmare, oferă o garanție de calitate datorată provenienței lor geografice în scopul de a permite operatorilor agricoli care au depus eforturi calitative reale să obțină în schimb venituri mai bune și să împiedice ca terții să profite în mod abuziv de reputația care decurge din calitatea acestor produse (Hotărârea din 17 decembrie 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, punctul 35 și jurisprudența citată, precum și prin analogie Hotărârea din 9 septembrie 2021, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne, C-783/19, EU:C:2021:713, punctul 49).
- 57 Întrucât Regatul Danemarcei susține că din aceste obiective reiese că Regulamentul nr. 1151/2012 urmărește să instituie un sistem de protecție a DOP și a IGP pentru produsele introduse în circulație pe piața internă, consumatorii vizați fiind cei din Uniune, trebuie arătat că, desigur, acești consumatori, iar nu cei din țări terțe sunt cei vizați de regulamentul respectiv. Într-adevăr, acesta, adoptat în temeiul articolului 118 TFUE, privește funcționarea pieței interne și vizează, după cum subliniază acest stat membru, integritatea pieței interne și informarea consumatorului Uniunii.
- 58 Trebuie observat de asemenea că obiectivul care constă în a informa consumatorii și cel care constă în a asigura producătorilor un profit echitabil, adecvat în raport cu calitățile produselor lor, prezintă o legătură, informarea consumatorilor având în special ca scop, după cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 56 din prezenta hotărâre, de a permite operatorilor agricoli care au depus eforturi calitative reale să obțină în schimb venituri mai bune.
- 59 Cu toate acestea, nu este mai puțin adevărat că scopul de a asigura producătorilor un profit echitabil, adecvat în raport cu calitățile produselor lor, constituie în sine, după cum reiese din cuprinsul considerentului (18) și din articolul 4 litera (a) din Regulamentul nr. 1151/2012, un obiectiv urmărit de acest regulament. Situația este aceeași în privința obiectivului care constă în a asigura respectarea drepturilor de proprietate intelectuală enunțat la articolul 1 litera (c) din acest regulament.
- 60 Or, este vădit că utilizarea DOP „Feta” pentru a desemna produse fabricate pe teritoriul Uniunii care nu corespund caietului de sarcini al acestei DOP aduce atingere, chiar dacă aceste produse sunt destinate a fi exportate către țări terțe, acestor două obiective.
- 61 Rezultă astfel atât din modul de redactare a articolului 13 din Regulamentul nr. 1151/2012, cât și din contextul acestei dispoziții și din obiectivele urmărite de acest regulament că, așa cum susține Comisia, o asemenea utilizare intră sub incidența acțiunilor interzise de articolul 13 alineatul (1) litera (a) din acest regulament.
- 62 Niciunul dintre celelalte argumente invocate de Regatul Danemarcei nu poate repune în discuție această interpretare.
- 63 În primul rând, în ceea ce privește faptul că Regulamentul nr. 1151/2012, spre deosebire de alte regulamente incluse în domeniul protecției denumirilor și indicațiilor înregistrate, precum Regulamentele nr. 110/2008 și nr. 251/2014, nu prevede în mod expres că se aplică și produselor fabricate în Uniune în vederea exportului către țări terțe, trebuie amintit că dispozițiile dreptului Uniunii referitoare la protecția denumirilor și a indicațiilor înregistrate, care se înscriu în politica orizontală a Uniunii referitoare la calitate, trebuie să facă obiectul unei interpretări care să permită

o aplicare coerentă a acestora (Hotărârea din 20 decembrie 2017, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne, C-393/16, EU:C:2017:991, punctul 32). Or, o interpretare a Regulamentului nr. 1151/2012 în sensul că acesta ar exclude produsele agricole și alimentare destinate exportului către țări terțe de la protecția pe care o stabilește, în condițiile în care Regulamentele nr. 110/2008 și nr. 251/2014 invocate de Regatul Danemarcei garantează aceeași protecție produselor pe care le vizează, inclusiv atunci când sunt produse în Uniune în vederea exportului către țări terțe, nu ar îndeplini această cerință de coerență, în lipsa justificării unei asemenea diferențe.

- 64 În ceea ce privește, în al doilea rând, afirmația întemeiată pe considerentele (20) și (27) ale Regulamentului nr. 1151/2012, trebuie subliniat că acestea nu pot fi nicidecum interpretate în sensul că protecția produselor fabricate în Uniune și exportate către țările terțe ar fi subordonată existenței unui mecanism prevăzut în acest scop în cadrul OMC sau al acordurilor bilaterale sau multilaterale. Astfel, acestea din urmă au ca obiect asigurarea unei asemenea protecții de către și în țările terțe, în timp ce Regulamentul nr. 1151/2012 prevede un sistem de protecție uniform și exhaustiv pentru DOP și IGP în Uniune (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 septembrie 2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, punctul 114).
- 65 În ceea ce privește, în al treilea rând, elementele invocate de Regatul Danemarcei cu privire la geneza Regulamentului nr. 1151/2012 și la situația anterioară adoptării acestuia, este necesar să se observe că, pe de o parte, împrejurarea că recomandarea Comitetului Regiunilor și propunerea Parlamentului European evocate la punctul 39 din prezenta hotărâre nu au condus la enunțarea în mod expres, în acest regulament, a faptului că acesta se aplică și produselor fabricate în Uniune în scopul exportului către țări terțe nu poate fi suficient în sine pentru a stabili că a renunțat în mod expres la a stabili că legiuitorul Uniunii a renunțat în cele din urmă să includă produsele respective în domeniul de aplicare al acestuia. Pe de altă parte, trebuie să se constate că compararea sistemului de protecție a DOP și a IGP pentru produsele agricole și alimentare, rezultat din Regulamentul nr. 2081/92 și ulterior din Regulamentul nr. 510/2006, cu cel care rezultă din Regulamentul nr. 1151/2012 nu evidențiază niciun element care să susțină afirmația potrivit căreia legiuitorul Uniunii, atunci când l-a adoptat pe acesta din urmă, ar fi intenționat să excludă din domeniul său de aplicare produsele exportate către țări terțe.
- 66 În sfârșit, în ceea ce privește, în al patrulea rând, respectarea principiului securității juridice, trebuie constatat că, desigur, Regulamentul nr. 1151/2012 nu menționează expres că se aplică și produselor fabricate în Uniune în scopul exportului către țări terțe. Cu toate acestea, având în vedere în special caracterul general și univoc al articolelor 13, 36 și 37 din Regulamentul nr. 1151/2012, care nu prevăd nicio derogare în privința unor astfel de produse, și faptul că obiectivele menționate la punctul 59 din prezenta hotărâre sunt enunțate în mod clar la articolele 1 și 4 din acest regulament, rezultă că articolul 13 alineatul (3) din acesta este clar și lipsit de ambiguitate, întrucât impune statelor membre să adopte măsurile administrative și judiciare corespunzătoare pentru a preveni sau a opri utilizarea DOP și a IGP pentru a desemna produse necorespunzătoare caietului de sarcini aplicabil care sunt fabricate în statul membru respectiv, inclusiv atunci când aceste produse sunt destinate exportului către țări terțe.
- 67 În aceste condiții, trebuie să se concluzioneze că, prin faptul că nu a prevenit și oprit o astfel de utilizare săvârșită pe teritoriul său, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012.
- 68 Rezultă că primul motiv trebuie să fie primit.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului cooperării loiale

Argumentația părților

- 69 Comisia susține că, prin faptul că a permis producătorilor de lactate danezi să producă și să comercializeze brânză utilizând DOP „Feta”, Regatul Danemarcei a încălcat articolul 4 alineatul (3) TUE coroborat cu articolul 1 alineatul (1) și cu articolul 4 din Regulamentul nr. 1151/2012. Astfel, pe de o parte, acest stat membru ar fi încălcat în mod deliberat obligațiile care decurg din articolul 13 din acest regulament sau chiar ar fi încurajat utilizarea ilegală a acestei DOP. În acest mod, statul membru menționat ar fi pus în pericol realizarea obiectivelor acestuia, și anume a asigura concurență loială pentru fermierii și producătorii de produse agricole și alimentare cu caracteristici și proprietăți care oferă valoare adăugată, a-i ajuta pe producătorii de produse legate de o zonă geografică să obțină un profit echitabil, adecvat în raport cu calitățile produselor lor, și a garanta protecția drepturilor de proprietate intelectuală pentru toate denumirile protejate pe teritoriul Uniunii.
- 70 Pe de altă parte, Regatul Danemarcei, prin faptul că nu a prevenit sau oprit atingerea adusă drepturilor DOP „Feta” care se produce atunci când producătorii de lactate danezi exportă către țări terțe brânză utilizând în mod ilegal această DOP, ar fi slăbit poziția Uniunii în negocierile internaționale care urmăresc să garanteze protecția sistemelor din domeniul calității ale Uniunii, aducând atingere coerenței reprezentării externe a Uniunii.
- 71 Ca răspuns la o întrebare scrisă a Curții, Comisia a arătat că Regatul Danemarcei a dat dovadă de un comportament ale cărui efecte depășesc neîndeplinirea obligației materiale care decurge din articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012.
- 72 Republica Elenă subliniază în special că consecințele practicii puse în aplicare de Regatul Danemarcei sunt grave, atât la nivel național, pentru producătorii de feta, cât și la nivelul Uniunii, în cadrul negocierilor internaționale. Reclamanta consideră că comportamentul vizat de acest motiv al Comisiei este distinct de comportamentul care constă într-o încălcare a obligațiilor specifice prevăzute la articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012. Astfel, acest stat membru s-ar fi sustras în mod sistematic și de mult timp de la obligațiile sale prin invocarea argumentului, dilatoriu și abuziv, potrivit căruia produsele în cauză erau destinate exportului către țări terțe, și nu ar fi adoptat nicio măsură pentru a înlătura consecințele ilicite ale acestui comportament ilegal.
- 73 Republica Cipru consideră de asemenea că practica în litigiu afectează perspectivele de protecție internațională a DOP-urilor. Această practică ar contribui astfel ca o DOP să devină, în țări terțe, o denumire generică, reducând astfel puterea de negociere a Comisiei. Toleranța de care ar da dovadă Regatul Danemarcei în privința acestei practici ar constitui o încălcare a articolului 4 alineatul (3) TUE. Ar trebui să se constate această neîndeplinire a obligațiilor în cazul în care Curtea ar statua că obligațiile care decurg din articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012 nu sunt clare în ceea ce privește controlul produselor comercializate în țările terțe.
- 74 Regatul Danemarcei contestă acest motiv, susținând că principiul cooperării loiale nu poate fi considerat a fi fost încălcat nici în contextul articolului 1 alineatul (1) și al articolului 4 din Regulamentul nr. 1151/2012, nici în mod autonom, întrucât un dezacord cu privire la interpretarea dreptului Uniunii nu poate constitui o încălcare a acestui principiu. În plus, acest stat membru consideră că comportamentele vizate de cele două motive formulate de Comisie în susținerea acțiunii sunt aceleași.

Aprecierea Curții

- 75 O neîndeplinire a obligației generale de cooperare loială care decurge din articolul 4 alineatul (3) TUE nu poate fi constatată decât în măsura în care vizează comportamente distincte de cele care constituie încălcarea obligațiilor specifice reproșată statului membru [a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2020, Comisia/Slovenia (Arhivele BCE), C-316/19, EU:C:2020:1030, punctul 121 și jurisprudența citată].
- 76 Or, trebuie constatat în speță că motivul invocat de Comisie cu privire la principiul cooperării loiale, în măsura în care prin acesta se reproșează Regatului Danemarcei că a încălcat obligațiile care decurg din articolul 13 din Regulamentul nr. 1151/2012 și că a pus astfel în pericol realizarea obiectivelor urmărite de acesta, vizează același comportament precum cel care face obiectul primului motiv, și anume faptul de a nu fi prevenit și oprit utilizarea, de către producătorii danezi, a DOP „Feta” pentru a desemna brânză care nu corespunde caietului de sarcini aplicabil.
- 77 Pe de altă parte, Comisia nu dovedește că Regatul Danemarcei a încurajat, altfel decât prin această omisiune, utilizarea ilegală a DOP „Feta”.
- 78 De asemenea, deși, desigur, exportul către țări terțe, de către producători din Uniune, a unor produse care utilizează în mod ilegal o DOP este de natură să slăbească poziția Uniunii în negocierile internaționale menite să asigure protecția sistemelor din domeniul calității ale Uniunii, nu s-a stabilit că, așa cum doamna avocată generală arată în esență la punctul 95 din concluzii, Regatul Danemarcei ar fi întreprins acțiuni sau ar fi făcut declarații care pot avea această consecință, care ar constitui un comportament distinct de cel care face obiectul primului motiv.
- 79 Rezultă că al doilea motiv trebuie respins.
- 80 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie, pe de o parte, să se constate că, prin faptul că nu a prevenit și oprit utilizarea de către producătorii de lactate danezi a DOP „Feta” pentru a desemna brânză care nu corespunde caietului de sarcini al acestei DOP, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1151/2012 și, pe de altă parte, să se respingă în rest acțiunea.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 81 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (3) din acest regulament, în cazul în care părțile cad, fiecare, în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată. Totuși, în cazul în care împrejurările cauzei justifică acest lucru, Curtea poate decide ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, o parte să suporte o fracțiune din cheltuielile de judecată efectuate de cealaltă parte. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Regatului Danemarcei la plata cheltuielilor de judecată, iar Regatul Danemarcei a căzut în pretenții cu privire la partea esențială a motivelor sale, se impune, având în vedere împrejurările cauzei, obligarea Regatului Danemarcei la plata, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, a patru cincimi din cheltuielile de judecată efectuate de Comisie. Aceasta din urmă va suporta o cincime din cheltuielile sale de judecată.

82 În plus, potrivit articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, statele membre care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. În consecință, Republica Elenă și Republica Cipru suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară și hotărăște:

- 1) Prin faptul că nu a prevenit și oprit utilizarea, de către producătorii de lactate danezi, a denumirii de origine protejate (DOP) „Feta” pentru a desemna brânză care nu corespunde caietului de sarcini al acestei DOP, Regatul Danemarcei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 13 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare.**
- 2) Respinge în rest acțiunea.**
- 3) Regatul Danemarcei suportă, pe lângă cheltuielile sale de judecată, patru cincimi din cheltuielile de judecată efectuate de Comisia Europeană.**
- 4) Comisia Europeană suportă o cincime din cheltuielile sale de judecată.**
- 5) Republica Elenă și Republica Cipru suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături